

Історичні, філософські, правові й кадрові проблеми фізичної культури та спорту

УДК 796.352.2

РОЗВИТОК ГОЛЬФУ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Мирослав Дутчак¹, Оксана Шинкарук¹, Марина Лавренчук²

¹Національний університет фізичного виховання і спорту України, Київ, Україна, mvd21@ukr.net;

²Всеукраїнська федерація гольфу України, Київ, Україна, m.lavrenchuk@ukrgolf.org

<https://doi.org/10.29038/2220-7481-2019-01-03-13>

Анотації

Актуальність. Уключення гольфу до олімпійських видів спорту, а також процес його глобалізації, комерціалізації та професіоналізації зумовлюють перспективи розвитку цього виду спорту в рамках національного й міжнародного масштабу. Незважаючи на зацікавленість населення до занять гольфом в Україні, його позитивний розвиток в останні роки, спостерігаємо низку проблем. **Мета** статті – здійснити комплексний аналіз розвитку гольфу у світі та Україні, окреслити основні проблеми та визначити перспективи його сучасного розвитку.

Методи дослідження – аналіз даних спеціальної науково-методичної літератури, офіційних нормативно-правових документів, опитування, аналіз даних Інтернет, SWOT-аналіз, зіставлення, узагальнення. **Результатами.** У статті визначено сучасні тренди світового гольфу, серед яких – суттєве зростання популярності й географії поширення гольфу; збереження провідних позицій США в розвитку гольфу; концентрація системи гольфу в Європі до 92 % усіх професійних гравців та 90 % майданчиків для гольфу; упровадження до 2020 р. єдиної світової системи гандикапів; уніфікація стандартів підготовки та сертифікації тренерів, суддів, грінкіперів; прогрес бізнес-індустрії гольфу тощо. Досліджено сучасні виклики, що впливають на подальший розвиток гольфу в Україні: недосконалість законодавчого забезпечення розвитку спорту й сприяння діяльності суб'єктів системи вітчизняного гольфу; низький рівень мотивації різних верств населення до занять гольфом у країні; відсутність відділень із гольфу в дитячо-юнацьких спортивних школах; відставання матеріально-технічної бази розвитку гольфу від рівня більшості країн світу; невідповідність сучасним вимогам науково-методичного супроводження розвитку гольфу та кадрового забезпечення й ін. Розроблено стратегічні напрями, цілі й завдання розвитку гольфу в Україні на період до 2030 р. **Висновки.** Обґрунтована стратегія розвитку гольфу в Україні дасть змогу гідно презентувати державу у світовому спортивному співтоваристві, популяризувати гольф як вид активного відпочинку в системі здорового способу життя громадян та сприяти консолідації нації.

Ключові слова: гольф, управління гольфом у світі та в Україні, тренди розвитку, проблеми, стратегія, перспективи.

Мирослав Дутчак, Оксана Шинкарук, Марина Лавренчук. Развитие гольфа в Украине: проблемы и перспективы. Актуальность. Включение гольфа в олимпийские виды спорта, а также процесс его глобализации, коммерциализации и профессионализации обусловливают перспективы развития данного вида спорта в рамках национального и международного масштаба. Несмотря на заинтересованность населения к занятиям гольфом в Украине, позитивное развитие гольфа в последние годы, наблюдается ряд проблем. Цель статьи – осуществить комплексный анализ развития гольфа в мире и Украине, определить основные проблемы и перспективы его современного развития. **Методы исследований** – анализ данных специальной научно-методической литературы, официальных нормативно-правовых документов, опрос, анализ данных Интернет, SWOT-анализ, сопоставление, обобщение. **Результаты.** В статье определяются современные тренды мирового гольфа, среди которых – существенный рост популярности и географии распространения гольфа; сохранение ведущих позиций США в развитии гольфа; концентрация системы гольфа в Европе до 92 % всех профессиональных игроков и 90 % площадок для гольфа; внедрение к 2020 г. единой мировой системы гандикапов; унификация стандартов подготовки и сертификации тренеров, судей, грінкіперов; прогресс бизнес-индустрии гольфа и др. Исследуются современные причины, влияющие на дальнейшее развитие гольфа в Украине: несовершенство законодательного обеспе-

чения развития спорта и содействия деятельности субъектов системы отечественного гольфа; низкий уровень мотивации различных слоев населения к занятиям гольфом в стране; отсутствие отделений по гольфу в детско-юношеских спортивных школах; отставание материально-технической базы развития гольфа от уровня большинства стран мира; несоответствие современным требованиям научно-методического сопровождения и кадрового обеспечения и др. Разработаны стратегические направления, цели и задачи развития гольфа в Украине на период до 2030 г. **Выходы.** Обоснованная стратегия развития гольфа в Украине позволит достойно представлять страну в мировом спортивном сообществе, популяризировать гольф как вид активного отдыха в системе здорового образа жизни граждан и способствовать консолидации нации.

Ключевые слова: гольф, управление гольфом в мире и в Украине, тренды развития, проблемы, стратегия, перспективы.

Myroslav Dutchak, Oksana Shynkaruk, Marina Lavrenchuk. Golf Development in Ukraine: Challenges and Perspectives. Topicality. The inclusion of golf in the Olympic sports, the process of its globalization, commercialization and professionalization determines the prospects for the development of this sport within the framework of national and international scale. Despite the interest of the population in the golf in Ukraine, the positive development of golf in recent years, there are problems. **The purpose of the research** is to carry out a comprehensive analysis of the development of golf in the world and Ukraine, to identify the main problems and determine the prospects for its modern development. **Methods** – analysis of data of special scientific literature, official legal documents, surveys, data analysis of the Internet, SWOT-analysis, comparison, generalization. **Results.** The article defines the modern trends of world golf, among which there is a significant increase in the popularity and geography of the distribution of golf; maintaining of the leadership of USA in golf development; the concentration in system of the golf in Europe up to 92 % of all professional players and 90 % of golf courses; the introduction by 2020 of a unified world system of handicaps; unification of standards for the preparation and certification of coaches, judges, greenkeepers; the progress of the golf business-industry and, etc. The modern causes affecting the further development of golf in Ukraine are investigated: the imperfection of the legislative provision of sports development and the promotion of the activities of subjects of the national golf system; low level of motivation of different groups of population for golf to practice in the country; lack of golf courses at children's and youth sports schools; the backlog of the material and technical base of golf development from the level of most countries of the world; mismatch with the modern requirements of scientific and methodological support for the development of golf and staffing, and others. Are developed the strategic directions, goals and objectives for the development of golf in Ukraine for the period up 2030. **Conclusions.** The strategy of golf development in Ukraine will allow dignified representation of the state in the world sports community, popularize golf as a kind of active rest in the system of a healthy lifestyle of citizens and promote the consolidation of the nation.

Key words: golf, management of golf in the world and in Ukraine, trends of development, problems, strategy, prospects.

Вступ. Гольф в Україні є невід'ємною складовою частиною загальнодержавної системи фізичної культури й спорту та спрямований на зміцнення здоров'я, розвиток фізичних, морально-вольових й інтелектуальних здібностей людини за допомогою її залучення до участі в змаганнях із гольфу [1]. Гра в гольф є важливим засобом сприяння підвищенню соціальної та трудової активності людей, задоволення їхніх моральних, естетичних і творчих запитів, життєво важливої потреби взаємного спілкування, розвитку дружніх відносин між народами [3].

Уключення гольфу до олімпійських видів спорту, а також процес його глобалізації, комерціалізації (зацікавленість у його розвитку виробників товарів і послуг) та професіоналізації зумовлюють перспективи розвитку цього виду спорту в рамках як національного, так і міжнародного масштабу [2, 6].

Незважаючи на зацікавленість населення до занять гольфом в Україні, позитивний розвиток гольфу в останні роки, спостерігаємо низку проблем щодо розвитку гольфу в країні [7]. На сучасному етапі не існує цілісного уявлення про історичні, організаційні-управлінські та методичні основи розвитку гольфу з урахуванням сучасних чинників, що впливають на його подальший розвиток у міжнародному спортивному русі.

Мета роботи – здійснити комплексний аналіз розвитку гольфу у світі й Україні, окреслити основні проблеми та визначити перспективи його сучасного розвитку.

Методи та організація дослідження. У роботі використано такі методи, як аналіз даних спеціальної науково-методичної літератури, офіційних нормативно-правових документів, опитування, аналіз даних Інтернет, SWOT-аналіз, зіставлення, узагальнення.

Результати досліджень та їх обговорення

Гольф має давню історію. У сучасній класичній версії він сформувався в XIX ст. у Шотландії [3].

Із 2016 р. цей вид спортивних ігор повернуто до програми Ігор Олімпіад (уперше він представлений на цих іграх у 1900 та 1904 рр.). Okрім спорту вищих досягнень, гольф широко використовують для активного відпочинку різних груп населення [4].

Гольф має довгий шлях розвитку, у процесі якого сформувалися декілька його різновидів: гольф, питч-энд-парт й міні гольф. Започаткування гри в гольф та її поширення в різних країнах демонструє зацікавленість різних сторін у розвитку гольфу і його спрямуванні в систему олімпійського та професійного спорту, що піднімає на новий щабель розвиток і вдосконалення всієї системи гольфу [13].

Перші витоки зародження гольфу в Україні відносять до 1913 р., а сучасний етап розвитку українського гольфу – до 1997 р. Розвиток гольфу охоплює три періоди: перший (1913 р.) – витоки зародження гольфу на українських землях; другий (1997–2008 рр.) – виникнення гольфу в незалежній Україні, розвиток інфраструктури, створення управлінських структур; третій (2009 р. – до сьогодні) – вступ до міжнародних організацій із гольфу [4].

Аналіз зарубіжних і вітчизняних літературних джерел, нормативних документів [5; 8; 9–11; 12; 15–19] дав підставу визначити сучасні тренди світового гольфу, такі як:

- суттєве зростання популярності та географії поширення гольфу;
- збереження провідних позицій США в розвитку гольфу;
- у Європі система гольфу залишається сконцентрованою: 92 % усіх професійних гравців та 90 % майданчиків для гольфу розміщені в десяти країнах, насамперед у Великій Британії (Англія, Шотландія, Уельс), Німеччині й Франції;
- динамічний розвиток гольфу в державах Східної Європи та балканських країнах;
- збільшення кількості спортсменів-лідерів на міжнародній арені з країн, які раніше немали відповідних традицій;
- розробка й упровадження національних програм та стратегій розвитку й популяризації гольфу;
- існування єдиної системи змагань на міжнародному рівні, що поєднує професійний та аматорський напрями;
- упровадження до 2020 р. єдиної світової системи гандикапів;
- уніфікація стандартів підготовки й сертифікації тренерів (інструкторів), суддів, грінкіперів;
- стрімкий прогрес бізнес-індустрії гольфу (послуги гольф-клубів і гольф-полів, виготовлення та продаж одягу й спортивного інвентарю, виробництво та реалізація спортивного видовища, туристичні послуги, інформаційні послуги для спортивних уболівальників, заробітки гравців-професіоналів, будівництво котеджів поблизу гольф-полів тощо);
- сертифікація гольф-полів й акредитація гольф-клубів;
- відкриття муніципальних полів для гольфу за підтримки держави на центральному, регіональному та місцевому рівнях.

У Україні гольф активно розвивається з 1997 р. У цьому ж році створено Всеукраїнську федерацію гольфу (далі – ВФГ), яка, відповідно до законодавства України, має статус національної. ВФГ є членом Міжнародної федерації гольфу (IGF), Європейської асоціації гольфу (EGA) та тісно співпрацює з міжнародною організацією «The R&A». ВФГ – член Національного олімпійського комітету України й Спортивного комітету України [14].

У 2018 р. в Україні працює п'ять гольф-клубів у Києві та Харкові, де шість шість полів (два – на дев'ять лунок; чотири – на 18). П'ять вітчизняних гольф-полів мають міжнародну сертифікацію. У Києві працює три гольф-симулятори та один – у Харкові. Спеціалізовані тренувальні майданчики (драйвінг-рейндже) функціонують у Києві (2), Львові (1) й Одесі (1). Гольфом займається орієнтовно 700 осіб, із яких близько половини грають хоча б один турнір протягом року [14].

Із 1999 р. Національна збірна України з гольфу почала брати участь у змаганнях міжнародного рівня, зокрема з 2012 р. – у найбільш престижному турнірі серед аматорів – командному чемпіонаті світу (World Amateur Team Championships – WATC) [4; 14].

Із 2011 р. в Україні проходять турніри, що сертифіковані World Amateur Golf Ranking (WAGR). Першим WAGR-турніром у нашій країні був Ukrainian Ladies Open Amateur Championship 2011. Наразі проведено вже 14 змагань рівня WAGR та вісім українських гравців були в рейтингу WAGR до 2014 р. [18].

Після зміни правил отримання рейтингу WAGR на більш вимогливі Україна не мала гравців у цьому рейтингу. Лише у 2018 р. член збірної країни Іван Маловичко виконав нові умови WAGR та увійшов у відповідний рейтинг. Проте українських спортсменів немає в рейтингах найкращих гравців світу – чоловічому OWGR (Official World Golf Ranking) та жіночому Rolex Ranking [14].

Із 2015 р. в Україні впроваджено Єдину систему обліку показників гандикапів (Datagolf). Із цього ж року ведеться облік національного спортивного рейтингу з гольфу гравців України [14].

Із 2017 р. розпочато роботу зі створення Професійної асоціації гольфу України та започатковано український паралімпійський рух із гольфу.

Зараз у державі працює 15–20 професійних тренерів різного рівня й кваліфікації; є один суддя міжнародної категорії, один – національної категорії, чотири – першої категорії, 10 – молодших суддів [14].

Подальший розвиток гольфу в Україні ускладнюється через низку сучасних викликів:

– недосконалість законодавчого забезпечення розвитку спорту та сприяння діяльності суб’єктів системи вітчизняного гольфу;

– нестабільність соціально-економічного середовища;

– напружені демографічна ситуація в державі;

– посилення тренду до зменшення частки асигнувань спорту з державного бюджету, зокрема обмеженість фінансових ресурсів для розвитку гольфу в країні;

– низький рівень мотивації різних верств населення до занять гольфом у країні;

– відсутність відділень із гольфу в дитячо-юнацьких спортивних школах;

– відставання матеріально-технічної бази розвитку гольфу від рівня більшості країн світу, які розвивають гольф;

– недосконале нормативно-правове й організаційне забезпечення гольфу;

– невідповідність сучасним вимогам науково-методичного супроводження розвитку гольфу;

– недостатнє кадрове забезпечення.

Зазначені виклики мають глибинний та системний характер і вимагають скоординованих дій органів державної влади, громадськості та приватних структур на основі візії й місії системи гольфу в Україні на довгострокову перспективу, а також реалізації стратегічних напрямів, цілей та завдань подальшого розвитку цього виду спорту.

Стратегічні напрями, цілі й завдання подальшого розвитку гольфу в Україні розроблено на основі Закону України «Про фізичну культуру і спорт» та інших законодавчих актів України [2], узагальнення результатів тематичних наукових досліджень, передового зарубіжного й вітчизняного досвіду роботи, Стратегічного плану IGF на 2017–2020 рр. [17], SWOT-аналізу функціонування відповідної соціальної системи, пропозицій експертів та громадськості.

Візією системи гольфу в Україні є забезпечення гідної репрезентації держави у світовому спортивному співтоваристві, популяризація гольфу як виду активного відпочинку в системі здорового способу життя співгромадян та сприяння консолідації нації.

Місія системи гольфу в Україні на період до 2030 р. передбачає:

– забезпечення популяризації олімпійського й паралімпійського спорту в суспільстві;

– підвищення інвестиційної привабливості України;

– створення умов для зростання майстерності вітчизняних спортсменів із гольфу;

– залучення школярів, студентства та інших груп населення до занять гольфом;

– зміцнення соціального інституту сім’ї засобами активного відпочинку;

– використання гольфу для фізичної та психологічної реабілітації військових і ветеранів бойових дій;

– сприяння моральному та етичному вихованню, насамперед дітей і молоді.

Місія реалізовуватиметься на основі цінностей IGF: цілісності; солідарності; поваги; досконалості.

У ході досліджень визначено стратегічні напрями, цілі та завдання розвитку гольфу в Україні на період до 2030 р. (рис.1).

Напрям «Гольф доступний для всіх» (рис. 2)

Стратегічна ціль 1. Упровадження занять гольфом у закладах освіти.

Завдання – упроваджувати гольф у навчальний процес та позакласну роботу з фізичного виховання в закладах освіти всіх рівнів (розроблення методичних рекомендацій; покращення матеріально-технічного забезпечення; удосконалення системи підготовки та підвищення кваліфікації вчителів із фізичної культури для проведення уроків з елементами гольфу; використання ефективних засобів мотивування школярів і студентів до занять гольфом; проведення загальноукраїнських конкурсів на кращу організацію відповідної роботи тощо); організація співробітництва між закладами освіти, у яких функціонують секції з гольфу та міні-гольфу; забезпечення створення й функціонування Студентської ліги з гольфу України.

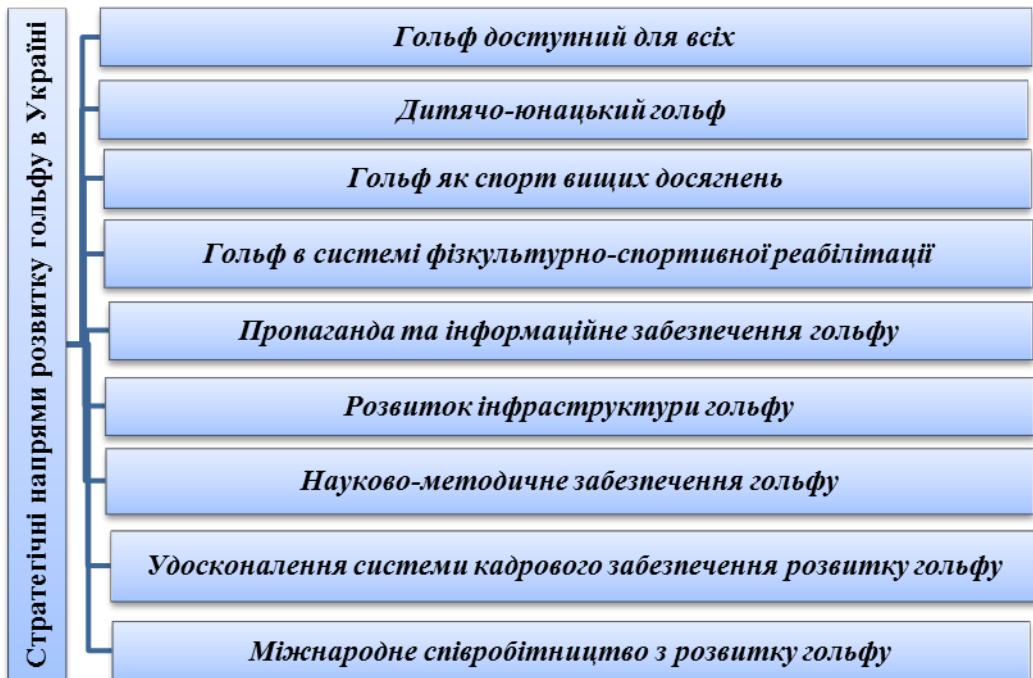

Рис. 1. Стратегічні напрями розвитку гольфу в Україні

Рис. 2. Стратегічні цілі напряму «Гольф доступний для всіх»

Стратегічна ціль 2. Створення умов для заняття гольфом у місцях масового відпочинку населення.

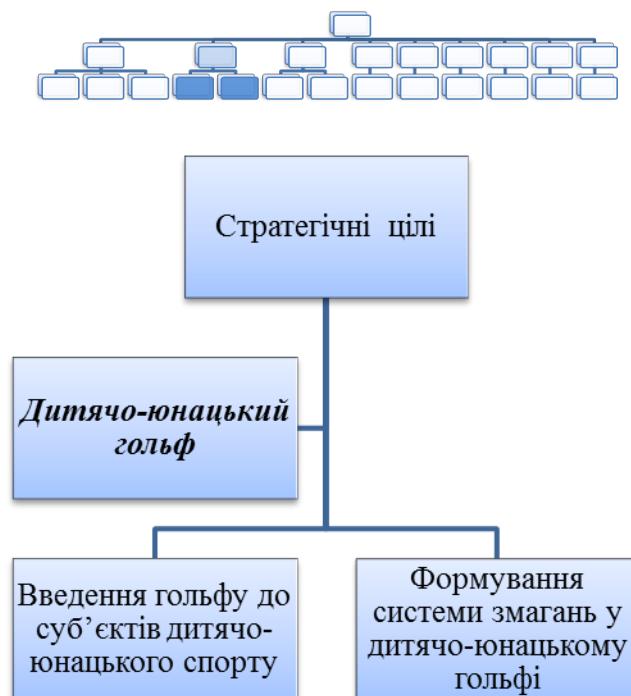
Завдання – проводити загальнодоступні спортивні заходи з елементами гольфу як ефективних видів сімейних активностей у місцях масового відпочинку громадян; створити сімейні гольф- поля; розробляти та реалізовувати цільові програми зі створення дитячих ігор комплексів і площинних спортивних споруд із гольфу в рекреаційних парках та зонах активного відпочинку; створити систему проведення масових фізкультурно-спортивних заходів, свят з елементами гольфу серед дітей, підлітків

і молоді; забезпечувати умови для залучення дітей до короткочасного навчання технічних елементів гольфу на основі спеціального проекту «Масові розважальні школи гольфу».

Стратегічна ціль 3. Формування системи гольф-туризму.

Завдання – організувати екскурсії школярів на змагання з гольфу та міні-гольфу; створити сприятливі умови на гольф- полях для перебування туристів як глядачів і/або учасників масових змагань; сприяти формуванню туристичних груп для перегляду престижних міжнародних спортивних змагань із гольфу; організувати туристичний маршрут гольф- полями України.

Напрям «Дитячо-юнацький гольф» (рис. 3)

Рис. 3. Стратегічні цілі напряму «Дитячо-юнацький гольф»

Стратегічна ціль 1. Уведення гольфу до суб'єктів дитячо-юнацького спорту.

Завдання – упровадити навчальну програму для дитячо-юнацьких спортивних шкіл, спеціалізованих дитячо-юнацьких спортивних шкіл олімпійського резерву, шкіл вищої спортивної майстерності та спеціалізованих навчальних закладів спортивного профілю з гольфу; відкрити відділення гольфу в дитячо-юнацьких спортивних школах та інших суб'єктах дитячо-юнацького спорту; створювати Академії гольфу для юних гравців на базі провідних гольф-клубів; проводити літні спортивні табори для кращих юних гравців у гольф; розробити програми підготовки олімпійського резерву з гольфу «Від першого удару по м'ячу до спорту вищих досягнень».

Стратегічна ціль 2. Формування системи змагань у дитячо-юнацькому гольфі.

Завдання – організовувати Всеукраїнські багатотурові змагання з гольфу серед юних гравців; забезпечувати участь у різноманітних міжнародних спортивних змаганнях кращих юних гравців у гольф; започаткувати та проводити в Україні міжнародний турнір для юних гравців у гольф.

Напрям «Гольф як спорт вищих досягнень» (рис. 4.)

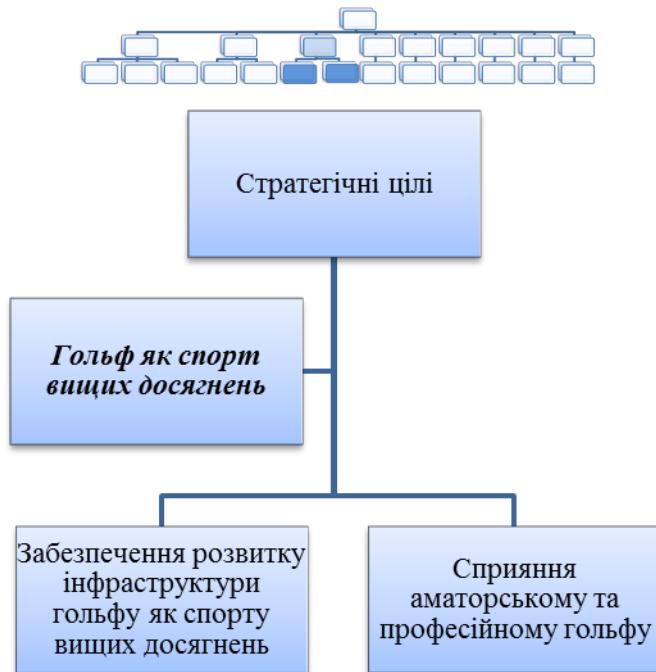
Стратегічна ціль 1. Забезпечення розвитку інфраструктури гольфу як спорту вищих досягнень.

Завдання – сприяти формуванню системи спортивних клубів із гольфу різних форм власності; створити центр із підготовки збірних команд України з гольфу; забезпечити функціонування національної збірної команди України з гольфу.

Стратегічна ціль 2. Сприяння аматорському та професійному гольфу.

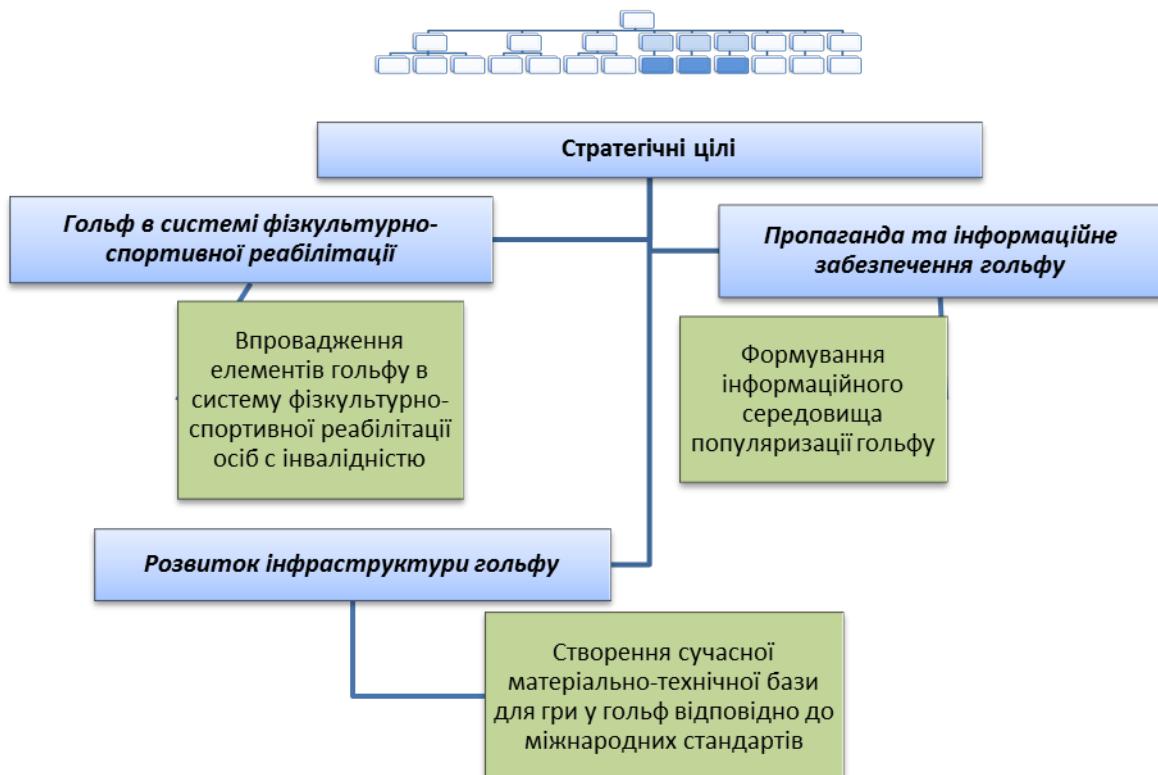
Завдання – стимулювати проведення клубами турнірів серед аматорів гри в гольф і започаткування відповідного загальнонаціонального турніру; створити в Україні конкурентоспроможну систему змагань для професійних гравців у гольф відповідно до міжнародних стандартів та правил; здійснювати реєстрацію українських гольф-професіоналів, їх атестацію та присвоєння відповідних категорій;

ведення офіційного спортивного рейтингу українських гольф-професіоналів; здійснювати підтримку участі українських гравців у престижних міжнародних змаганнях аматорів і професіоналів із гольфу; сприяти провідним українським гравцям у гольф із заолучення спонсорів та інвесторів комерційних проектів з аматорського й професійного гольфу; реалізовувати комплекс заходів для участі спортсменів України в Іграх Олімпіад та Паралімпійських іграх із гольфу.

Рис. 4. Статегічні цілі напряму «Гольф як спорт вищих досягнень»

Напрям «Гольф у системі фізкультурно-спортивної реабілітації» (рис. 5).

Рис. 5. Статегічні цілі напрямів «Гольф у системі фізкультурно-спортивної реабілітації», «Пропаганда та інформаційне забезпечення гольфу», «Розвиток інфраструктури гольфу»

Стратегічна ціль 1. Упровадження елементів гольфу в систему фізкультурно-спортивної реабілітації осіб з інвалідністю.

Завдання – реалізувати соціальні програми з використанням елементів гольфу у фізкультурно-спортивній реабілітації осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю для покращення їхнього фізичного й психологічного стану; забезпечувати доступність занять гольфом (міні-гольфом) для фізкультурно-спортивної реабілітації військових і ветеранів бойових дій; забезпечувати безбар'єрність гольф-полів для безперешкодного доступу до них осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю.

Напрям «Пропаганда та інформаційне забезпечення гольфу» (рис. 5)

Стратегічна ціль 1. Формування інформаційного середовища популяризації гольфу.

Завдання – упроваджувати в засобах масової інформації, насамперед на телебаченні, соціальну рекламу стосовно переваг гольфу для формування здорового способу життя громадян, а також пізнавальних програм для осіб різного віку щодо занять гольфом у процесі життєдіяльності та подолання стану суспільної байдужості; забезпечувати висвітлення спортивних подій із гольфу в засобах масової інформації й соціальних мережах; інтегрувати наявні та створювати нові інформаційні ресурси для забезпечення обміну й розповсюдження інформації про гольф; започаткувати випуск періодичного друкованого видання – журналу «Гольф України»; створити гольф-лігу журналістів України.

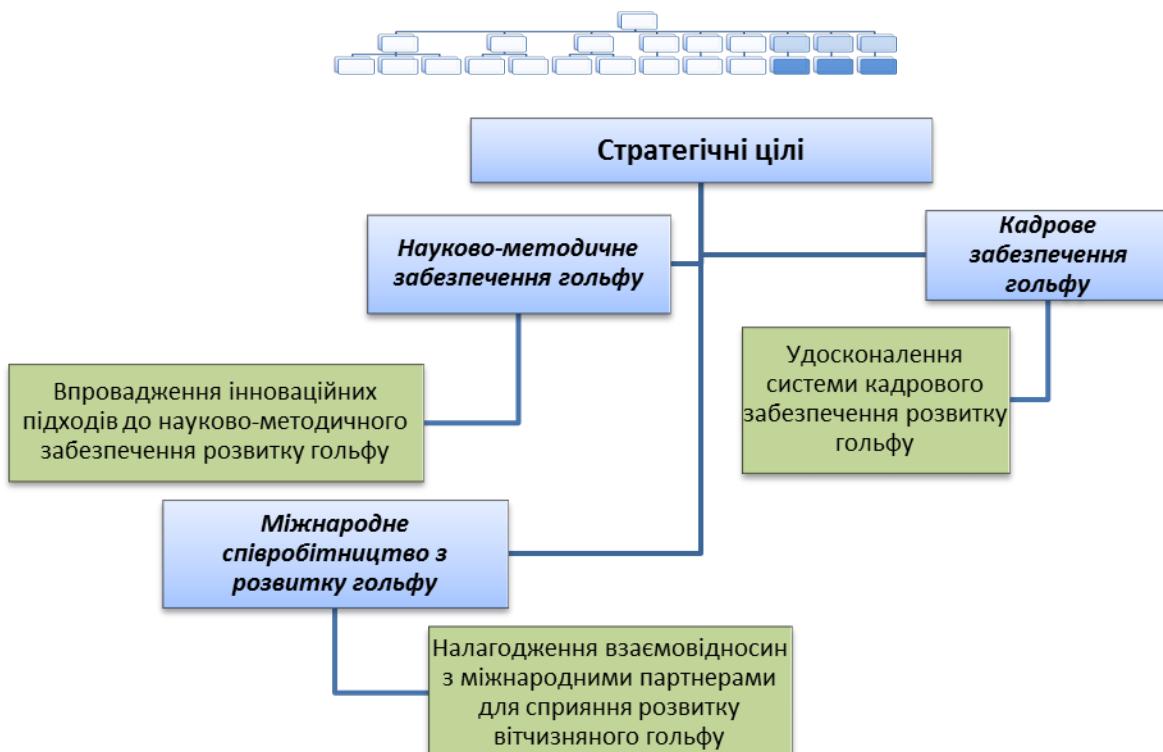
Напрям «Розвиток інфраструктури гольфу» (рис. 5)

Стратегічна ціль 1. Створення сучасної матеріально-технічної бази для гри в гольф відповідно до міжнародних стандартів.

Завдання – підготовка та внесення в установленому порядку змін і доповнень до законодавства з метою створення сприятливого правового поля для розвитку інфраструктури вітчизняного гольфу; подальший розвиток інфраструктури гольфу за допомогою будівництва сучасних гольф-полів і запровадження їх сертифікації для проведення спортивних заходів різного рівня; удосконалення міського планування в частині створення місць для гольфу й міні-гольфу; унесення необхідних змін до відповідних державних будівельних нормативів; прийняти та фінансово забезпечити довгостроковий план будівництва гольф-полів на дев'ять та 18 лунок різних типів і класів, укорочених полів для гри в гольф, полів для міні-гольфу; створити мережу гольф-симуляторів на спортивних об'єктах України.

Напрям «Науково-методичне забезпечення гольфу» (рис. 6)

Стратегічна ціль 1. Упровадження інноваційних підходів до науково-методичного забезпечення розвитку гольфу.

Рис. 6. Стратегічні цілі напрямів «Науково-методичне забезпечення гольфу», «Кадрове забезпечення гольфу», «Міжнародне співробітництво з розвитку гольфу»

Завдання – розробити програми наукового супроводження підготовки провідних вітчизняних гравців у гольф та національних збірних команд України; організовувати проведення наукових досліджень і впровадження їх результатів у практику роботи гольф-клубів та інших суб'єктів спорту; забезпечувати профілактику травматизму й захворювань гравців у гольф у процесі спортивної діяльності, а також попередження використання заборонених речовин та методів тощо; використовувати інноваційні технології мобілізації функціональних і психічних резервів підвищення ефективності тренувальної та змагальної діяльності гравців у гольф; здійснювати підготовку й видання методичних та наукових видань, підручників, навчальних посібників, відео-, аудіопродукції на допомогу тренерам, суддям, спортсменам; забезпечувати участь у міжнародних конференціях і семінарах, присвячених актуальним питанням розвитку гольфу.

Напрям «Кадрове забезпечення гольфу» (рис. 6)

Стратегічна ціль 1. Удосконалення системи кадрового забезпечення розвитку гольфу.

Завдання – визначати потребу в різних кадрах для гольфу та приймати довгостроковий план кадрового забезпечення розвитку гольфу; налагодити підготовку тренерів із гольфу в провідних спеціалізованих закладах вищої освіти; започаткувати роботу Школи суддів із гольфу; сприяти вітчизняним суддям в отриманні ліцензій міжнародних організацій із гольфу; забезпечити підготовку вітчизняних фахівців із догляду за гольф- полями та спеціальним інвентарем для гольфу; сприяти професійному зростанню тренерів й інших фахівців із гольфу, сформувати систему їх сертифікації; розробити програму розвитку волонтерського руху в гольфі з організації фізкультурно-оздоровчої та спортивної діяльності.

Напрям «Міжнародне співробітництво з розвитку гольфу» (рис. 6)

Стратегічна ціль 1. Налагодження відносин із міжнародними партнерами для сприяння розвитку вітчизняного гольфу.

Завдання – підтримувати та розвивати ділові контакти з міжнародними організаціями з гольфу, національними федераціями гольфу з інших країн на основі двосторонніх угод і налагоджувати співпрацю з новими міжнародними партнерами; забезпечувати участь тренерів та інших фахівців із гольфу в міжнародних програмах дво- та багатостороннього обміну й стажування; розширити представництво України в міжнародних організаціях із гольфу; забезпечувати участь вітчизняних науковців та експертів у міжнародних форумах, конференціях і семінарах із питань актуальних проблем розвитку гольфу; сприяти участі вітчизняних гольф-клубів й інших суб'єктів спорту в міжнародних проектах із підтримки розвитку гольфу.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Реалізація стратегічних напрямів, цілей і завдань подальшого розвитку гольфу в Україні дасть змогу:

- скоординувати діяльність суб'єктів різних секторів соціально-економічної сфери для забезпечення розвитку гольфу як ефективного засобу формування здорового способу життя й утвердження міжнародного авторитету України у світовому спортивному співтоваристві;
- підвищити інтерес різних груп населення до використання гольфу (міні-гольфу) як ефективного виду оздоровчої рухової активності та залучення до здорового способу життя, утвердження сімейних цінностей;
- упровадити уроки з елементами гольфу в закладах повної середньої освіти в кожному регіоні України й організувати в них роботу секцій із гольфу в позанавчальний час;
- сформувати вітчизняну систему гольф-туризму;
- відкрити відділення гольфу в суб'єктах дитячо-юнацького спорту;
- підвищити рівень і престижність всеукраїнських змагань із гольфу, виступу національної збірної команди України з гольфу на міжнародних змаганнях, використання виступів українських спортсменів як дієвого засобу патріотичного виховання населення нашої держави;
- упровадити елементи гольфу в систему фізкультурно-спортивної реабілітації осіб з інвалідністю, військових і ветеранів бойових дій;
- популяризувати гольф у суспільстві;
- забезпечити державну підтримку розбудови матеріально-технічної бази вітчизняного гольфу й відкриття восьми нових гольф-полів на 18 лунок;
- збільшення до 21 тис. гравців у гольф, які здійснюють підготовку та беруть участь у змаганнях різного рівня;
- удосконалити систему підготовки тренерів й інших фахівців із гольфу;

- використовувати результати наукових досліджень та інноваційні технології для забезпечення розвитку гольфу;
- розширити міжнародне співробітництво в інтересах розвитку вітчизняного гольфу.

Джерела та література

1. Дутчак М. В. Спорт для всіх в Україні: теорія та практика. Київ. Олімп. літ., 2009
2. Костенко М., Карленко В., Домашенко А., Імас Є., Власков А., Дутчак М., Тищенко М., Уманець Н., Артем'єв О., Дрюков В. Законодавче та нормативно-правове забезпечення розвитку спорту вищих досягнень в Україні. *Актуальні проблеми фізичної культури і спорту*. Київ, 2003. С. 12–19.
3. Терещук М. Формування системи розвитку гольфу в міжнародній системі спорту. *Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві*: зб. наук. праць Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки. Луцьк, 2012. № 4 (20). С. 51–54.
4. Терещук М., Дробишевський Г. Формування та розвиток гольфу на теренах України. *Фізична активність, здоров'я і спорт*. Львів, 2014. № 3(17). С. 11–18.
5. Шинкарук О. Особливості олімпійської підготовки спортсменів в зарубіжних країнах. *Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві*: зб. наук. праць Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки. Луцьк, 2012. №1 (17). С. 126–130.
6. Шинкарук О. Концепция формирования системы подготовки, отбора спортсменов и их ориентации в процессе многолетнего совершенствования. *Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту*. № 12. 2012. С. 144–148.
7. Шинкарук, О., Дутчак М., Павленко Ю. Олімпійська підготовка спортсменів в Україні: проблеми і перспективи. *Спортивний вісник Придніпров'я*. 2013. № 1. С. 82–86.
8. Christoph Meister. 75 th Anniversary. European Golf Association. Zwitzerland, 2012. Р. 101.
9. Golf Business Community. URL: <https://www.golfbusinesscommunity.com> .
10. Golf development trends in Russia and the CIS region: recent trends and future outlook. URL: https://www.golfbusinesscommunity.com/article/golf_development_trends_in_russia_and_the_cis_region_recent_trends_and_future_outlook
11. Golf participation in Europe 2011. URL: https://www.golfbusinesscommunity.com/article/golf_participation_in_europe_2011
12. Kostiukovich V., Imas Y., Borisova O., Dutchak M., Shynkaruk O., Kogut I., Voronova V., Shlonska O., Stasiuk I. Modeling of training process of athletes in sports games in annual macrocycle. *Journal of Physical Education and Sport (JPES)* University of Pitesti. 18 Supplement issue 1. Art 44. Pp. 327–334. 2018. DOI:10.7752/jpes.2018.s144
13. Lawrenson D. Las bases del golf. Vol. 1, 2. Barcelona, 1997. Vol. 1. 112 p.; Vol. 2. 112 p.
14. Національна Всеукраїнська Федерація Гольфу. URL: <http://www.ukrgolf.org>.
15. URL: <http://www.golfkz.kz>.
16. URL: <http://www.ega-golf.ch>.
17. URL: <http://www.igfgolf.org>.
18. URL: <http://www.owgr.com>.
19. URL: <http://www.rusgolf.ru>.

References

1. Dutchak, M. V. (2009). Sport dlya vsikh v Ukrayini: teoriya ta praktyka [Sport for all in Ukraine: theory and practice]. K.: Olimpiyska literatura, 2009.
2. Kostenko, M., Karlenko, V., Domashenko, A., Imas, Ye., Vlaskov, A., Dutchak, M., Tishchenko, M., Umanetz, N, Artymov, O., Dryukov, V. (2003) Zakonodavche ta normatyvno-pravove zabezpechennya rozvytku sportu vyshchych dosyahnjen' v Ukrayini [Legislative and regulatory support for the development of sport of higher achievements in Ukraine]. *Aktual'ni problemy fizychnoyi kul'tury i sportu*. Kyiv, 12–19.
3. Tereshchuk, M. (2012). Formuvannya systemy rozvytku hol'fu v mizhnarodnyi systemi sportu [Formation of the development of golf in the international system of sport]. *Fizichne vykhovannya, sport i kul'tura zdorov'ya u suchasnomu suspil'stvi: zb. nauk. prats' Volyn's'koho natsional'noho universytetu im. Lesi Ukrayinky*. Luts'k, no. 4 (20), 51–54.
4. Tereshchuk, M, Drobyshevsky, G. (2014). Formuvannya ta rozvytok hol'fu na terenakh Ukrayiny [Formation and development of golf on the territory of Ukraine]. *Physical Activity, Health and Sports*. Lviv, No. 3(17), 11–18.
5. Shynkaruk, O. (2012). Osoblyvosti olimpiys'koyi pidhotovky sportsmeniv v zarubizhnykh krayinakh [Features of the Olympic training of athletes in foreign countries]. *Fizichne vykhovannya, sport i kul'tura zdorov'ya u suchasnomu suspil'stvi: zb. nauk. prats' Volyn's'koho natsional'noho universytetu im. Lesi Ukrayinky*. Luts'k, No. 1 (17), 126–130.
6. Shynkaruk, O. (2012). Kontseptsyya formyrovannya systemy podhotovky, otbora sportsmenov i ih oryentatsyy v protsesse mnogoletnogo sovershenstvovanyya [The concept of formation of a system of training, selection of

- athletes and their orientation in the process of multi-year perfection]. *Pedagogics, Psychology, Medical and Biological Problems of Physical Education and Sports*, No. 12, 144–148.
7. Shynkaruk, O, Dutchak, M, Pavlenko Yu. (2013). Olimpiiska pidhotovka sportmeniv v Ukrainsi: problemy i perspektyvy [Olympic training of athletes in Ukraine: problems and perspectives]. *Sportyvnyy Visnyk Prydniprov'ya*, No.1, 82-86.
  8. Christoph Meister (2012). 75th Anniversary. European Golf Association. Zwitzerland, 101.
  9. Golf Business Community. [Electronic resource]. – Access mode: <https://www.golfbusinesscommunity.com> .
  10. Golf development trends in Russia and the CIS region: recent trends and future outlook. [Electronic resource]. – Access mode: https://www.golfbusinesscommunity.com/article/golf_development_trends_in_russia_and_the_cis_region_recent_trends_and_future_outlook
  11. Golf participation in Europe 2011 [Electronic resource]. – Access mode: https://www.golfbusinesscommunity.com/article/golf_participation_in_europe_2011
  12. Kostiukevych, V., Imas, Y., Borisova, O., Dutchak, M., Shynkaruk, O., Kogut, I., Voronova, V., Shlonska, O., Stasiuk, I. (2018). Modeling of training process of athletes in sports games in annual macrocycle. *Journal of Physical Education and Sport (JPES)*, University of Pitesti, No. 1, Art 44, 327-334. <https://doi.org/10.7752/jpes.2018.144>
  13. Lawrenson, D. (1997). *Las bases del golf*. Vol. 1,2. Barcelona,. Vol. 1, 112 ; Vol. 2 , 112.
  14. National Ukrainian Golf Federation. [Electronic resource]. – Access mode: <http://www.ukrgolf.org>.
  15. [Electronic resource]. – Access mode:<http://www.golfkz.kz>.
  16. [Electronic resource]. – Access mode: <http://www.ega-golf.ch>.
  17. [Electronic resource]. – Access mode:<http://www.igfgolf.org>.
  18. [Electronic resource]. – Access mode:: <http://www.owgr.com>.
  19. [Electronic resource]. – Access mode: <http://www.rusgolf.ru>.

Стаття надійшла до редакції 14.01.2019 р.